

Liperin kunnan lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi varainsiirtoverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Kunnanhallitus 18.09.2023 § 182

474/03.00.00/2023

Valtiovarainministeriö pyytää 20.9.2023 mennessä lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi varainsiirtoverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistuksessa kuntien vastuulla olleet sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirtyivät vuoden 2023 alusta kunnilta sekä sairaanhoitopiireiltä ja erityishuoltopiireiltä hyvinvointialueille ja HUS-yhtymälle. Samalla niille siirtyivät sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien varat ja velat sosiaali- ja terveydenhuoltoon sekä pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulon mukaisesti. Voimaantulolaissa säädetään myös omaisuudensiirtojen verokohtelusta siten, että niistä ei syntyisi veroseuraamuksia tuloverotuksessa eikä varainsiirtoverotuksessa.

Kuntien itsensä järjestämän sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen käytössä olevien toimitilojen omistus säilyi kunnilla, jotka veloitettiin vuokraamaan nämä tilat hyvinvointialueille vuoden 2025 loppuun. Hyvinvointialueilla on oikeus pidentää vuokrasopimuksen voimassaoloa yhdellä vuodella. Sama koskee niin sanottuja vapaaehtoisia sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen kuntayhtymiä ja niiden omistamia toimitiloja, jotka vuokrataan vastaavalla tavalla hyvinvointialueille. Siirtymäajan päätyttyä vuokrausta on katsottava lähtökohtaisesti harjoitettavan kilpailutilanteessa markkinoilla, jollainen toiminta on kuntalakiin (410/2015) sisältyvän yhtiöittämisveloitteen johdosta annettava osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi. Siirrettäviin varoihin sisältyvistä kiinteistöistä ja arvopapereista on tällöin suoritettava varainsiirtoveroa.

Varainsiirtoverolakia muutettaisiin väliaikaisesti siten, että varainsiirtoveroa ei olisi suoritettava, kun kunta tai niin sanottu vapaaehtoinen sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen kuntayhtymä viimeistään vuoden 2030 loppuun mennessä luovuttaa järjestämänsä sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen käytössä olleen hyvinvointialueelle vuokraamansa kiinteistön tai toimitilojen

hallintaan oikeuttavat osakkeet omistamalleen yhtiölle sen osakkeita vastaan.

Liiketoimintasiirrossa tapahtuvan kiinteistön tai arvopaperin luovutuksen varainsiirtoverovapautta koskevasta säännöksestä poistettaisiin vaatimus siitä, että luovutuksen tulee tapahtua sellaiselle yhtiölle, joka on perustettu jatkamaan toimintaa.

Varainsiirtoverolain arvopaperin määritelmää muutettaisiin siten, että arvopaperilla tarkoitetaan myös arvopaperin luovutuksen yhteydessä luovutettua lainasaamista, kun suoritus lainasaamisesta tulee arvopaperin luovuttajan hyväksi. Lisäksi lakiin otettaisiin säännökset arvopapereina tapahtuvaan voitonjakoon sovellettavasta käännetystä verovelvollisuudesta sekä tarkistettaisiin verovelvollisuutta osakeyhtiölain mukaisessa vähemmistöosakkeiden lunastusmenettelyssä.

Elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti ottamalla lakiin säännös kunnan ja kuntayhtymän hyvinvointialueille vuokraamien, vastaanottavalle yhtiölle siirtyvien kunnan tuloverotuksessa verovapaan toiminnan käytössä olevien toimitilojen ja muun omaisuuden hankintamenon määräytymisestä vastaanottavassa yhtiössä.

Valmistelija Talousjohtaja

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Liperin kunnanhallitus toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Esitys on erittäin kannatettava ja mahdollistaa kunnan hyvinvointialueelle vuokraamien sotetilojen yhtiöittämisen ilman varainsiirtoveroa. Tilanteessa, jossa sosiaali- ja terveystoimen järjestämisvastuu on siirretty kunnilta valtiolle, mutta sotetilat jätetty uudistuksessa kunnille, olisi kohtuutonta maksaa kiinteistöjen lain vaatimusten mukaisesta yhtiöittämisestä voimassa olevan lainsäädännön mukainen varainsiirtovero. Kunnille aiheutuu järjestelystä joka tapauksessa muitakin kustannuksia ja lisäksi sotetilojen tyhjilleen jäämisen riski on ilmeinen. Esitetty vuoden 2030 loppuun saakka kestävä siirtymäaika tarjoaa kunnille riittävän ajan kiinteistöjärjestelyjen suunnitteluun ja toteuttamiseen. Muusta lainsäädännöstä ei saisi tulla vaatimusta toteuttaa järjestely aiemmin.

Lausuntoluonnos ei kuitenkaan huomioi tilanteita, joissa samassa rakennuksessa on muitakin kuin sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen tiloja. Myös näiden rakennusten osalta voisi olla

tarkoituksenmukaista yhtiöittä ne samalla ja varainsiirtoverosta vapauttaminen myös näissä tilanteissa olisi tämän ehdoton edellytys.

Liperin kunnanhallitus ehdottaa, että määräaikainen varainsiirtoverosta vapauttaminen laajennettaisiin koskemaan kaikkia kuntien omistamia rakennuksia, mikä mahdollistaisi sotetilojen osalta myös laajemman kunnan rakennuskannan tarkastelun ja tarkoituksenmukaiset yhtiöittämisjärjestelyt.

Lausuntoluonnos ei myöskään huomioi tilannetta, jossa kiinteistöjä oltaisiin siirtämässä jo olemassa olevaan kunnan tytäryhtiöön. Liperin kunnanhallitus ehdottaakin, että lakiluonnoksen ehdoton vaatimus kiinteistön luovuttamisesta vastaanottavan yhtiön osakkeita vastaan lievennetään mahdollistamaan myös muut järjestelyt etenkin tilanteissa, joissa kunta omistaa jo olemassa olevan kiinteistöyhtiön kaikki osakkeet ja sotetilat olisi muutoin tarkoituksenmukaisinta siirtää tällaiseen yhtiöön kokonaan uuden yhtiön perustamisen sijaan.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ote

lausuntopalvelu.fi

Lisätietoja

talousjohtaja, p. 050 464 6663